KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 12.12.2024 r.
COM(2024) 566 final

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

z wdrażania funduszu innowacyjnego w 2023 r.

SPIS TREŚCI

1 FUNDUSZ INNOWACYJNY 2

1.1 Wkład funduszu innowacyjnego w realizację celów polityki UE 3

2 KLUCZOWE KAMIENIE MILOWE FUNDUSZU INNOWACYJNEGO W 2023 R. 5

3 GŁÓWNE WYDARZENIA WDROŻENIOWE W 2023 R. 5

3.1 Przyznanie dotacji w ramach trzeciego zaproszenia do składania wniosków dotyczących projektów na dużą skalę (LSC 2022) 6

3.2 Ogłoszenie trzeciego zaproszenia do składania wniosków dotyczących projektów na małą skalę (SSC 2022) i wstępny wybór wniosków 9

3.3 Ogłoszenie zaproszenia do składania wniosków w ramach funduszu innowacyjnego na 2023 r. (IF23) 11

3.4 Uruchomienie aukcji pilotażowej dotyczącej wodoru jako paliwa odnawialnego pochodzenia niebiologicznego (RFNBO) (aukcja IF23) 12

3.5 Wybór pierwszych dwóch projektów w ramach partnerstwa UE-Catalyst 13

3.6 Pomoc w zakresie opracowywania projektu 14

3.7 Działania w zakresie dzielenia się wiedzą i komunikacji 15

3.8 Synergia z innymi instrumentami finansowania 15

4 ZBIORCZE WYNIKI FUNDUSZU INNOWACYJNEGO NA KONIEC 2023 R. 16

4.1 Przegląd wyników regularnych zaproszeń do składania wniosków 16

4.2 Poziom zaawansowania projektów, stan realizacji i napotkane wyzwania 17

4.3 Rozkład geograficzny 18

4.4 Wspierane sektory 21

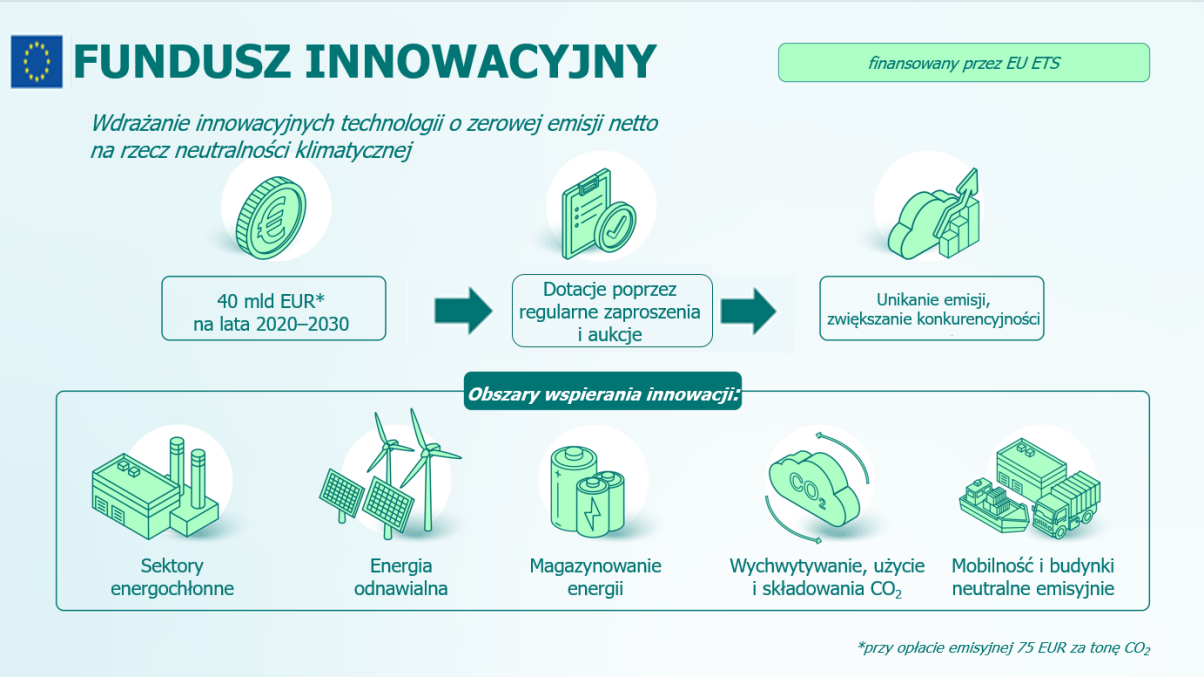
4.5 Redukcja emisji gazów cieplarnianych 23

5 WNIOSKI 23

1 FUNDUSZ INNOWACYJNY

Fundusz innowacyjny jest jednym z największych na świecie programów finansowania demonstracji innowacyjnych komercyjnych technologii zeroemisyjnych i niskowęglowych. Jego celem jest wprowadzenie na rynek nowatorskich rozwiązań służących dekarbonizacji sektorów objętych unijnym systemem handlu uprawnieniami do emisji (EU ETS), a przez to wsparcie transformacji Europy w kierunku neutralności klimatycznej. Fundusz innowacyjny jest finansowany z dochodów ze sprzedaży na aukcji uprawnień w ramach EU ETS. Sam z kolei zapewnia finansowanie, głównie w formie dotacji, na wspieranie projektów w pięciu kluczowych obszarach (zob. rysunek 1 poniżej). W ramach funduszu innowacyjnego środki są obecnie przyznawane głównie w drodze otwartych konkurencyjnych zaproszeń do składania wniosków lub w drodze przetargów konkurencyjnych („aukcji"). Fundusz innowacyjny wspiera również projekty poprzez usługi doradcze (pomoc w zakresie opracowywania projektu) oraz wkłady w działania łączone z innymi instrumentami UE (np. InvestEU).

Rysunek 1: Kluczowe komponenty funduszu innowacyjnego

Dyrekcja Generalna Komisji Europejskiej ds. Działań w dziedzinie Klimatu (DG CLIMA) ogólnie odpowiada za opracowanie i wdrażanie polityki funduszu innowacyjnego. Komisja odpowiada także za przyjmowanie decyzji dotyczących kwot przyznanej pomocy finansowej, natomiast **Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Klimatu, Infrastruktury i Środowiska (CINEA)** powierzyła organizację zaproszeń do składania wniosków i ocenę wniosków, a także zarządzanie umowami o udzielenie dotacji.

Zgodnie z art. 10a ust. 8 dyrektywy EU ETS[1] Komisja będzie co roku składać Komitetowi ds. Zmian Klimatu sprawozdanie z wdrażania funduszu innowacyjnego. W niniejszym

[1] Dyrektywa 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. ustanawiająca system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych w Unii oraz zmieniająca dyrektywę Rady 96/61/WE (Dz.U. L 275 z 25.10.2003, s. 32).

sprawozdaniu przedstawiono projekty, na które przyznano finansowanie, w podziale na sektory i państwa członkowskie oraz analizę, jak te projekty przyczynią się do realizacji celu UE polegającego na osiągnięciu neutralności klimatycznej do 2050 r.

Niniejsze sprawozdanie dotyczy wdrażania funduszu innowacyjnego w okresie **do 31 grudnia 2023 r**.

1.1 Wkład funduszu innowacyjnego w realizację celów polityki UE

Głównym celem funduszu innowacyjnego pozostaje wspieranie dekarbonizacji w sektorach objętych EU ETS i przyczynianie się do realizacji unijnych celów w zakresie redukcji emisji gazów cieplarnianych, które to cele określono w Europejskim prawie o klimacie[2], a jednocześnie wspieranie pilnych priorytetów politycznych i pomaganie w transformacji gospodarczej przez tworzenie nowych przypadków biznesowych w ramach „czystego przemysłu".

- Na koniec 2023 r. oczekuje się, że dzięki 104 projektom znajdującym się w portfelu funduszu innowacyjnego uda się uniknąć emisji 442 mln ton ekwiwalentu dwutlenku węgla ($CO_{2(e)}$) w pierwszych 10 latach ich eksploatacji, co przyczyni się do realizacji celów w zakresie redukcji emisji gazów cieplarnianych, które to cele określono w Europejskim prawie o klimacie, i osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r. Oczekuje się na przykład, że projekt NorthSTOR+ pozwoli uniknąć 34,5 mln ton $CO_{2(e)}$ w pierwszych 10 latach eksploatacji dzięki opracowaniu innowacyjnego stacjonarnego systemu magazynowania energii dla baterii litowych opartego na technologii pierwotnie przeznaczonej dla przemysłu pojazdów elektrycznych.

- W ramach funduszu innowacyjnego przyznano 715 mln EUR na sfinansowanie 16 projektów w sektorze wodoru. W sumie w całym okresie eksploatacji projektów znajdujących się w portfelu funduszu innowacyjnego zostanie wyprodukowane 6,54 mln ton wodoru. Oczekuje się, że ta ilość przyczyni się do realizacji celu UE polegającego na zwiększeniu produkcji wodoru odnawialnego, określonego w takich aktach jak REPowerEU[3] i dyrektywa w sprawie energii odnawialnej, a także w unijnej strategii w zakresie wodoru. Na przykład w ramach projektu Holland Hydrogen w porcie w Rotterdamie ma zostać wyprodukowane 1,3 mln ton wodoru odnawialnego przy użyciu elektrolizera o mocy 400 MW, 10 razy większego niż jakikolwiek elektrolizer obecnie działający w Europie.

- W ramach funduszu innowacyjnego przyznano 177 mln EUR w formie dotacji na cztery projekty obejmujące biopaliwa i biorafinerie, co przyczyniło się do realizacji celów zakładających rozwój paliw alternatywnych, które to cele określono

[2] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1119 z dnia 30 czerwca 2021 r. w sprawie ustanowienia ram na potrzeby osiągnięcia neutralności klimatycznej i zmiany rozporządzeń (WE) nr 401/2009 i (UE) 2018/1999 (Europejskie prawo o klimacie) (Dz.U. L 243 z 9.7.2021, s. 1).

[3] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/435 z dnia 27 lutego 2023 r. w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) 2021/241 w odniesieniu do rozdziałów REPowerEU w planach odbudowy i zwiększania odporności oraz zmiany rozporządzeń (UE) nr 1303/2013, (UE) 2021/1060 i (UE) 2021/1755 oraz dyrektywy 2003/87/WE (Dz.U. L 63 z 28.2.2023, s. 1).

w rozporządzeniu ReFuelEU i planie działania dotyczącym biometanu, a także pomogło wdrażać rozporządzenie FuelEU Maritime[4]. Na przykład oczekuje się, że w ramach projektu FirstBio2Shipping produkowane i dostarczane będą biopaliwa dla sektora morskiego w ilości 6 mln normalnych metrów sześciennych biogazu rocznie (Nm3/rok), 2 400 ton biometanu rocznie i 5 tys. ton bio-CO_2 rocznie.

- Z funduszu innowacyjnego przyznano łącznie 360 mln EUR na 11 projektów bezpośrednio związanych z energią słoneczną, wiatrową i geotermalną. To wsparcie z funduszu innowacyjnego bezpośrednio przyczynia się do osiągnięcia celów określonych w dyrektywie w sprawie energii odnawialnej i planie REPowerEU dotyczących rozwoju produkcji energii ze źródeł odnawialnych i opracowania strategii UE na rzecz energii z morskich źródeł odnawialnych[5]. W szczególności pięć projektów w sektorze energii wiatrowej otrzyma 135 mln EUR, co bezpośrednio pomoże wdrożyć technologie objęte unijnym pakietem na rzecz energii wiatrowej. Na przykład w ramach projektu HIPPOW w Danii opracowuje się nowy model morskich turbin wiatrowych. Sam prototyp będzie w stanie dostarczać energię do zasilania 7 tys. gospodarstw domowych rocznie, a do 2030 r. możliwy jest co najmniej 700-krotny wzrost.

- Z funduszu innowacyjnego przeznaczono 91 mln EUR w formie dotacji na finansowanie sześciu projektów związanych z międzydziennym magazynowaniem energii elektrycznej oraz 190 mln EUR na projekty dotyczące produkcji komponentów do magazynowania energii, przyczyniając się w ten sposób do realizacji celu rozporządzenia w sprawie baterii[6] polegającego na promowaniu krajowej gospodarki o obiegu zamkniętym w odniesieniu do baterii; przykładem są tu takie projekty jak GigaArctic, norweska gigafabryka baterii litowo-jonowych, która będzie produkować 29 gigawatogodzin rocznie (GWh/rok).

- Z funduszu innowacyjnego przeznaczono 709 mln EUR na finansowanie 11 projektów związanych z wytwarzaniem komponentów na potrzeby produkcji energii ze źródeł odnawialnych lub magazynowania energii. Przyznano również 1,08 mld EUR na sześć projektów związanych z technologiami wychwytywania i składowania dwutlenku węgla (CCS) oraz 3,45 mld EUR na 59 projektów dotyczących sektorów energochłonnych. W związku z tym fundusz innowacyjny już przyczynia się do

[4] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1805 z dnia 13 września 2023 r. w sprawie stosowania paliw odnawialnych i niskoemisyjnych w transporcie morskim oraz zmiany dyrektywy 2009/16/WE (Dz.U. L 234 z 22.9.2023, s. 48).

[5] Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Strategia UE mająca na celu wykorzystanie potencjału energii z morskich źródeł odnawialnych na rzecz neutralnej dla klimatu przyszłości” (COM(2020) 741).

[6] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1542 z dnia 12 lipca 2023 r. w sprawie baterii i zużytych baterii, zmieniające dyrektywę 2008/98/WE i rozporządzenie (UE) 2019/1020 oraz uchylające dyrektywę 2006/66/WE (Dz.U. L 191 z 28.7.2023, s. 1).

realizacji ogólnych celów aktu w sprawie przemysłu neutralnego emisyjnie (NZIA)[7] i strategii na rzecz przemysłowego zarządzania emisjami dwutlenku węgla[8]. Jednym z przykładów tego wkładu jest projekt HynCrease, w ramach którego opracowuje się, buduje i demonstruje linie produkcji ogniw do elektrolizy i ogniw paliwowych z wykorzystaniem innowacyjnych technik powlekania i procesów automatyzacji. Inny projekt, TopSOEC, obejmuje budowę zakładu produkcji ogniw do modułów elektrolizy tlenków stałych (SOEC) o mocy 500 megawatów. W ramach projektu Elan produkowane będą grafitowe materiały anodowe, które mają być zastosowane w 846 tys. pojazdów elektrycznych. Ponadto w ramach projektu Silverstone w Islandii stosuje się wychwytywanie i trwałe geologiczne składowanie CO_2 na skalę komercyjną.

2 KLUCZOWE KAMIENIE MILOWE FUNDUSZU INNOWACYJNEGO W 2023 R.

1. Przyznanie dotacji w ramach trzeciego zaproszenia do składania wniosków dotyczących projektów na dużą skalę (LSC 2022).
2. Ogłoszenie trzeciego zaproszenia do składania wniosków dotyczących projektów na małą skalę (SSC 2022) i wstępny wybór wniosków.
3. Ogłoszenie zaproszenia do składania wniosków w ramach funduszu innowacyjnego na 2023 r. (IF23).
4. Uruchomienie aukcji pilotażowej dotyczącej wodoru RFNBO (aukcja IF23).
5. Wybór pierwszych projektów w ramach partnerstwa UE-Catalyst.
6. Dodatkowa pomoc w zakresie opracowywania projektów.
7. Aktualizacja ram prawnych[9] w celu zapewnienia, aby fundusz innowacyjny: (i) był w pełni zgodny z najnowszymi zmianami dyrektywy EU ETS oraz (ii) wykorzystywał doświadczenia zdobyte w początkowych latach wdrażania.
8. Realizacja działań w zakresie komunikacji i zaangażowania w odniesieniu do poszczególnych sektorów w związku z każdym zaproszeniem do składania wniosków.

3 GŁÓWNE WYDARZENIA WDROŻENIOWE W 2023 R.

[7] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1735 z dnia 13 czerwca 2024 r. w sprawie ustanowienia ram środków na rzecz wzmocnienia europejskiego ekosystemu produkcji technologii neutralnych emisyjnie i zmieniające rozporządzenie (UE) 2018/1724 (Dz.U. L, 2024/1735, 28.6.2024).

[8] Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „W kierunku ambitnego przemysłowego zarządzania emisjami dwutlenku węgla w UE" (COM(2024) 62 final).

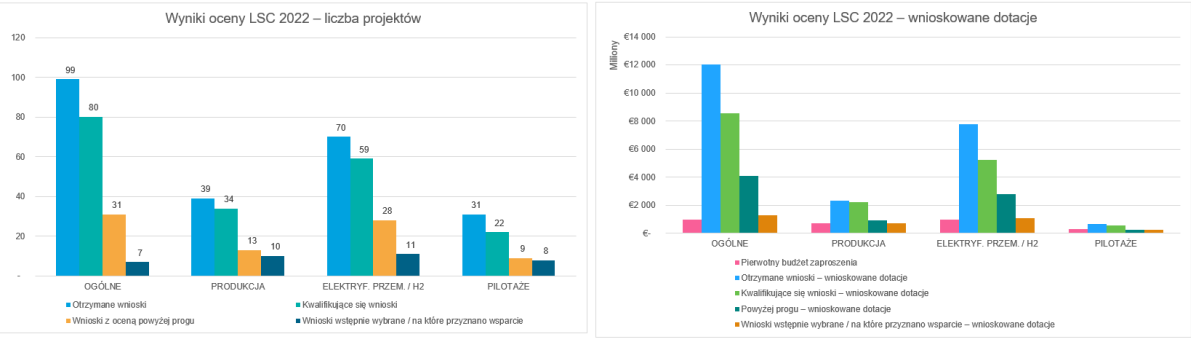
[9] Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2019/856 zaktualizowane 21 listopada 2023 r.

3.1 Przyznanie dotacji w ramach trzeciego zaproszenia do składania wniosków dotyczących projektów na dużą skalę (LSC 2022)

3 listopada 2022 r. Komisja ogłosiła trzecie zaproszenie do składania wniosków dotyczących projektów na dużą skalę w ramach funduszu innowacyjnego, z budżetem 3 mld EUR. To zaproszenie było przeznaczone na projekty, w przypadku których szacowane nakłady inwestycyjne wynoszą ponad 7,5 mln EUR w przeliczeniu na projekt. Zaproszenie po raz pierwszy podzielono na cztery „tematy": (i) temat ogólny, z budżetem 1 mld EUR; (ii) czyste technologie w zakresie produkcji komponentów do produkcji wodoru, energii ze źródeł odnawialnych i magazynowania energii, z budżetem 700 mln EUR; (iii) innowacyjna elektryfikacja w przemyśle oraz innowacyjna produkcja i wykorzystanie wodoru, z budżetem 1 mld EUR oraz (iv) tworzenie i prowadzenie projektów pilotażowych, z budżetem 300 mln EUR. Wyniki tego zaproszenia opublikowano 13 lipca 2023 r.

W odpowiedzi na zaproszenie złożono 239 wniosków na łączną kwotę dotacji 22,8 mld EUR, sześciokrotnie większą od dostępnego budżetu. Po dokonaniu oceny 41 wniosków przyjęto do procesu przygotowań do zawarcia umowy o udzielenie dotacji. Do końca 2023 r. w przypadku 36 projektów podpisano umowy o udzielenie dotacji na łączną kwotę wsparcia 3,3 mld EUR[10]. Oczekuje się, że projekty, na które przyznano wsparcie, pozwolą uniknąć emisji około 223 mln ton $CO_{2(e)}$ w pierwszych dziesięciu latach eksploatacji. Pierwsze projekty mają być uruchomione w 2024 r., a do 2027 r. ponad połowa projektów (64 %) będzie już uruchomiona.

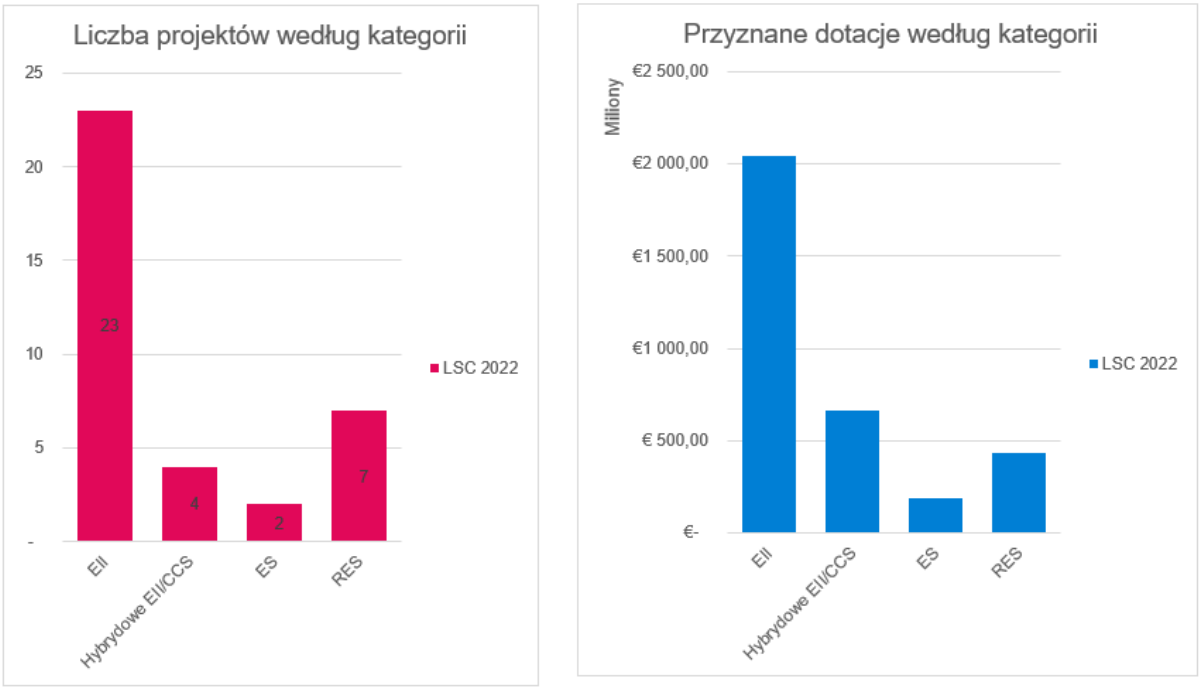
Rysunek 2: Wyniki oceny LSC 2022

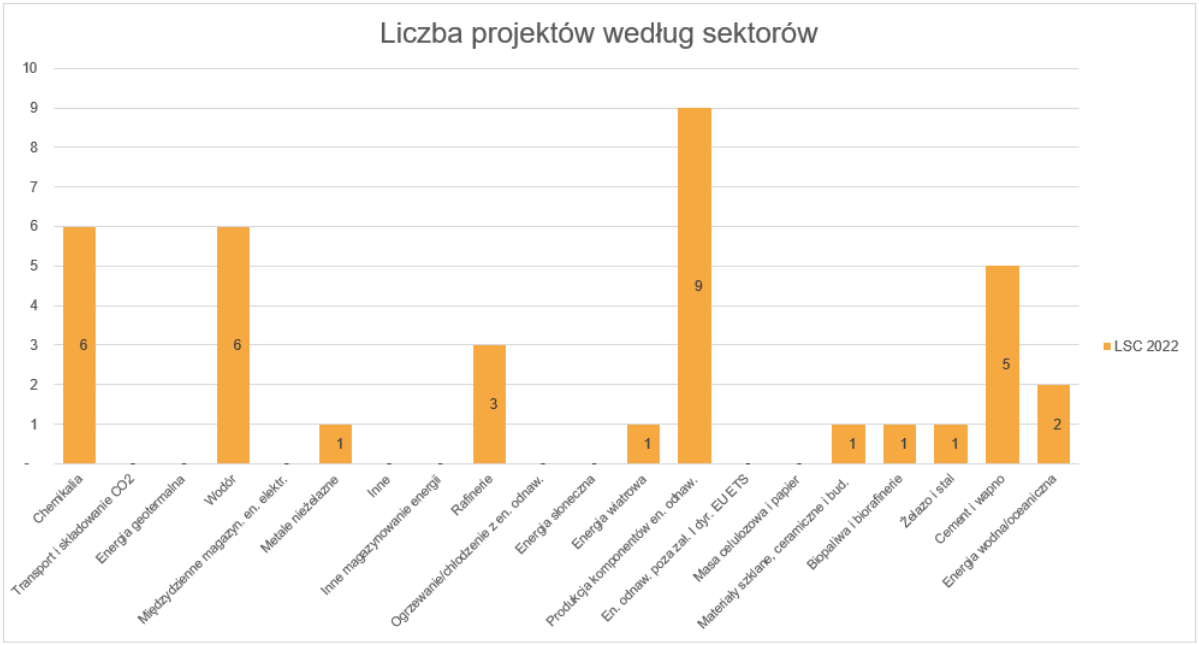
Większość projektów, na które przyznano dotacje, należała do kategorii „sektory energochłonne" (23 wnioski, dotyczące 66 % dostępnego budżetu), przy czym większość z nich mieściła się w podkategoriach „produkcja komponentów na potrzeby energii ze źródeł odnawialnych", „chemikalia" i „wodór".

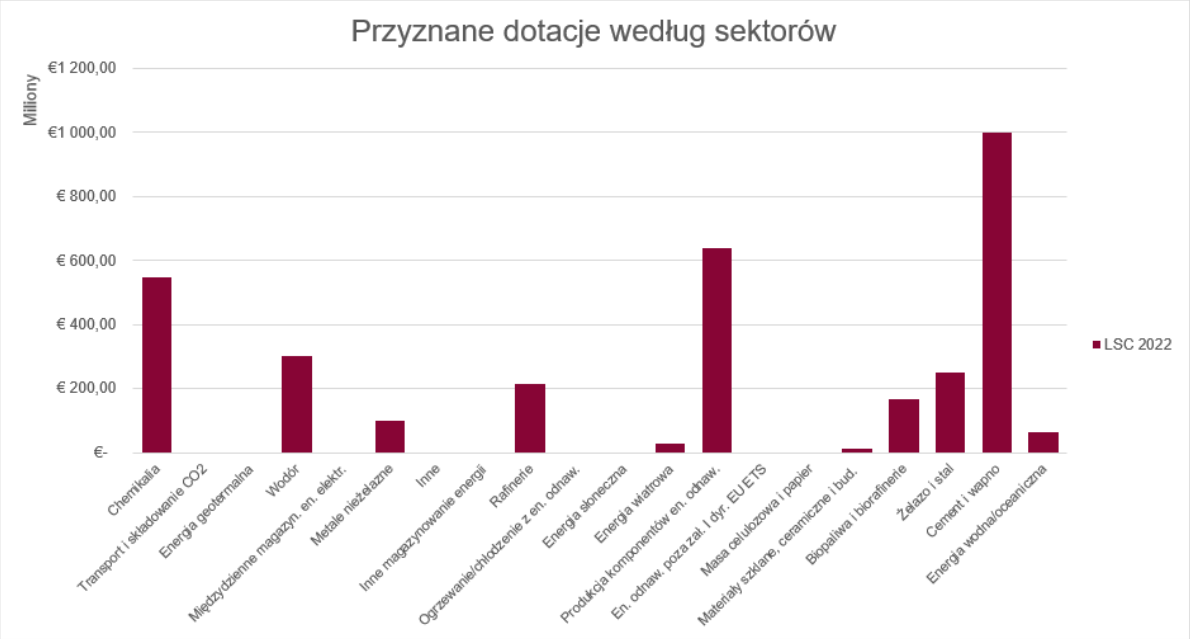
[10] Zastosowano zasadę elastyczności, dzięki której można było zwiększyć dostępny budżet o maksymalnie 20 %.

Rysunek 3: Kategorie projektów, na które przyznano wsparcie w ramach LSC 2022

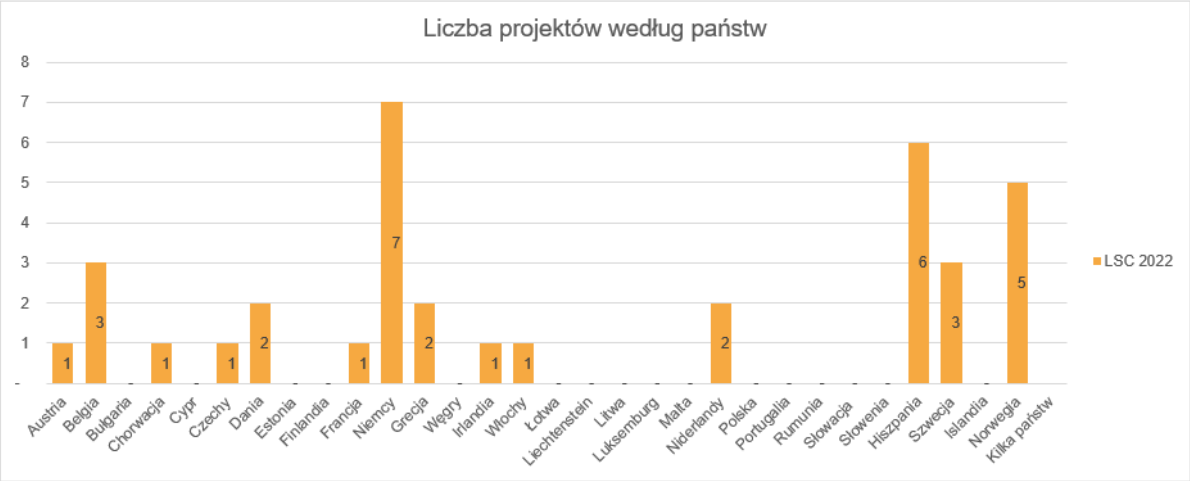
Rysunek 4: Sektory projektów, na które przyznano wsparcie w ramach LSC 2022

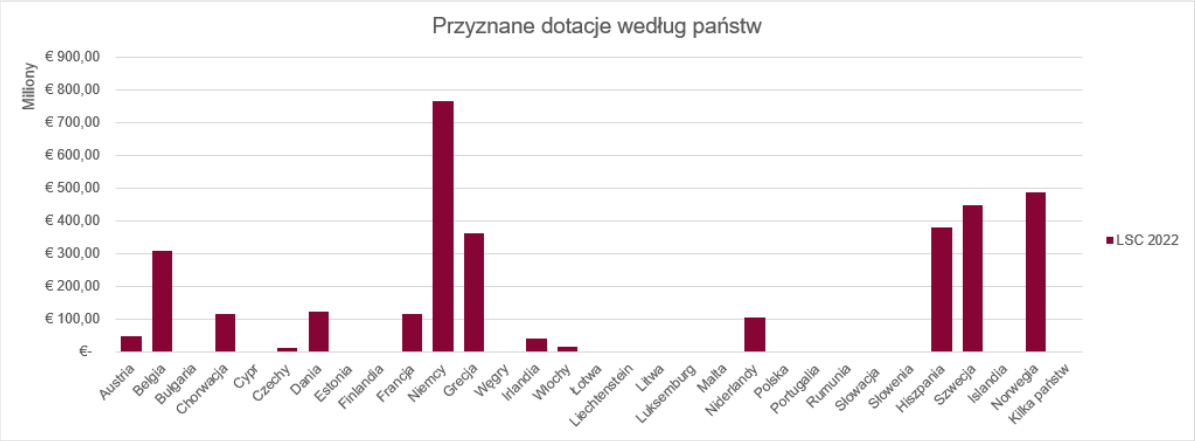

Projekty, na które przyznano wsparcie, są zlokalizowane w 14 różnych krajach europejskich, zwłaszcza w Niemczech (7), Hiszpanii (6) i Norwegii (5).

Rysunek 5: Rozkład geograficzny projektów, na które przyznano wsparcie w ramach LSC 2022

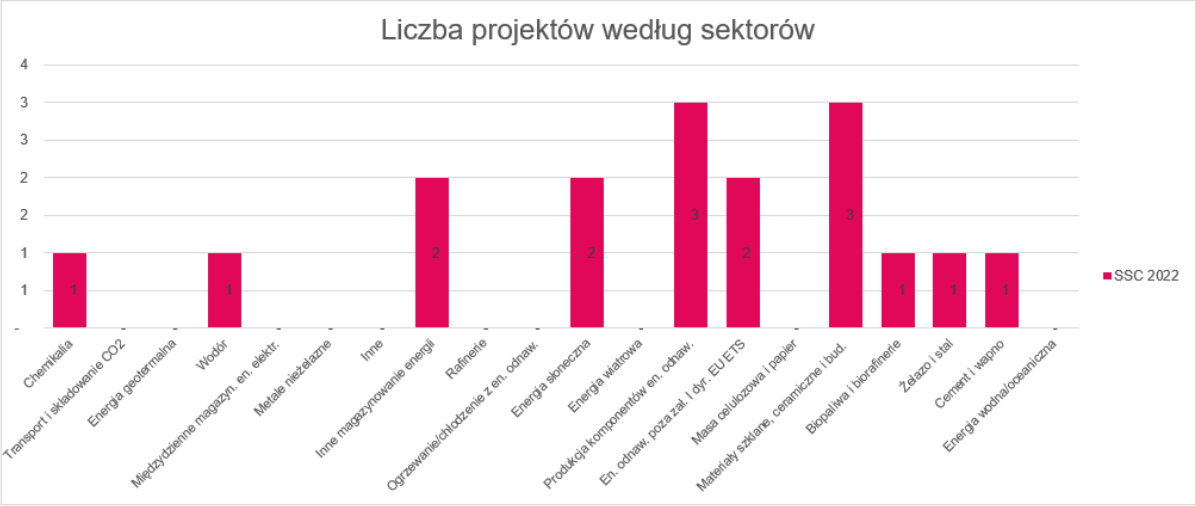

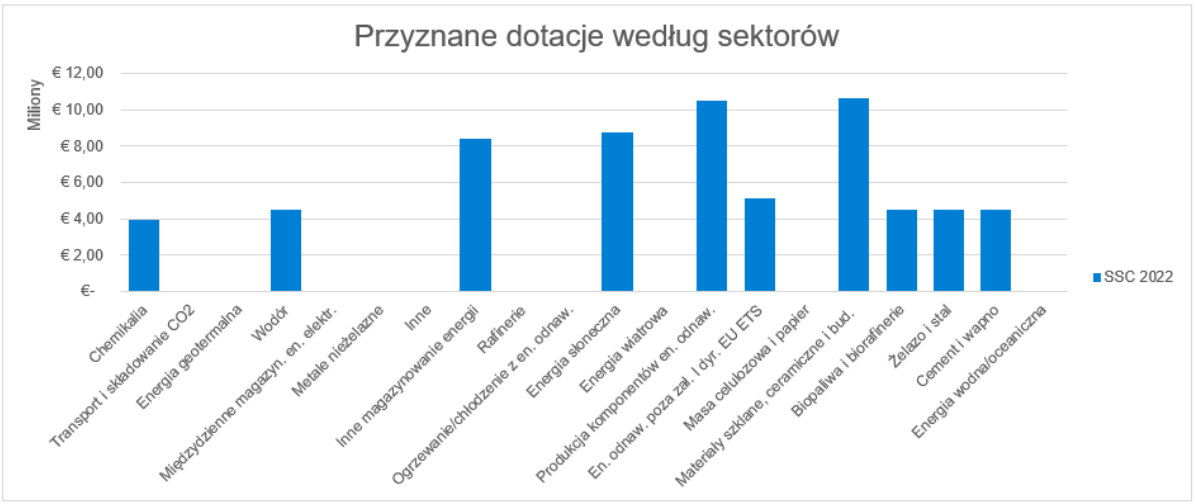
3.2 Ogłoszenie trzeciego zaproszenia do składania wniosków dotyczących projektów na małą skalę (SSC 2022) i wstępny wybór wniosków

30 marca 2023 r. Komisja ogłosiła trzecie zaproszenie do składania wniosków dotyczących projektów na małą skalę, z budżetem na projekty wynoszącym 100 mln EUR oraz przy szacowanych nakładach inwestycyjnych w przeliczeniu na jeden projekt określonych na 2,5–7,5 mln EUR.

W odpowiedzi na zaproszenie złożono 72 wnioski na łączną kwotę dotacji 289 mln EUR, prawie trzykrotnie większą od dostępnego budżetu. Wyniki tego zaproszenia opublikowano 19 grudnia 2023 r. Po dokonaniu oceny do procesu przygotowań do zawarcia umowy o udzielenie dotacji przyjęto 17 wniosków o łącznej wartości 65,4 mln EUR. Wybrane projekty pozwolą uniknąć emisji ponad 1,8 mln ton $CO_{2(e)}$ w pierwszych dziesięciu latach eksploatacji. Większość projektów, na które przyznano dotacje, należała do kategorii „energia ze źródeł odnawialnych” (8 projektów) i „przemysł energochłonny” (7 projektów); znaczny udział miały także projekty w kategoriach „materiały szklane, ceramiczne i budowlane” oraz „produkcja komponentów do produkcji energii odnawialnej” – w każdej z nich było po trzy projekty. Taka tematyka jest odzwierciedleniem kategorii projektów na dużą skalę i odpowiada różnym potrzebom w poszczególnych sektorach w ujęciu wielkości projektu.

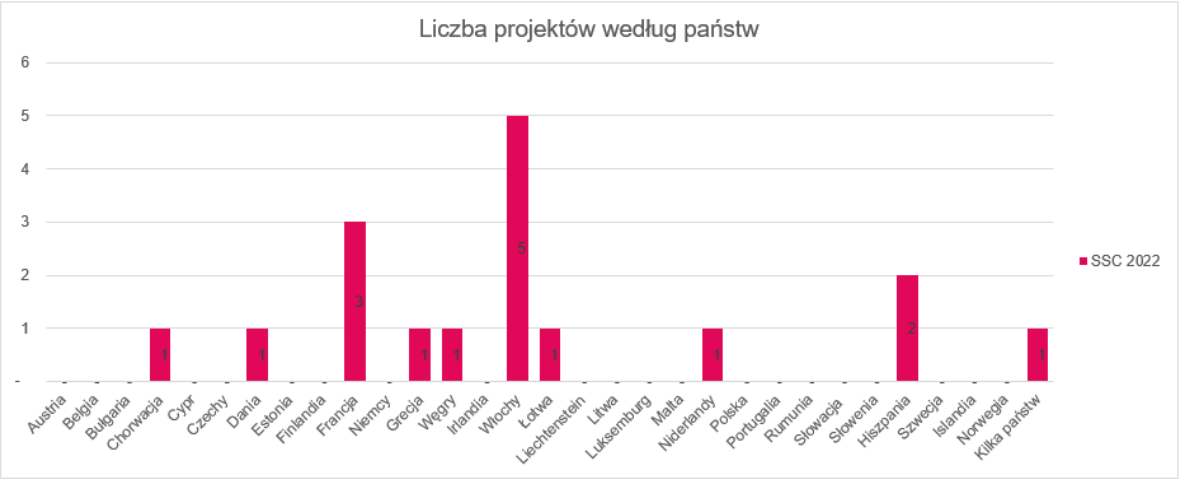
Rysunek 6: Sektory projektów wybranych w ramach SSC 2022

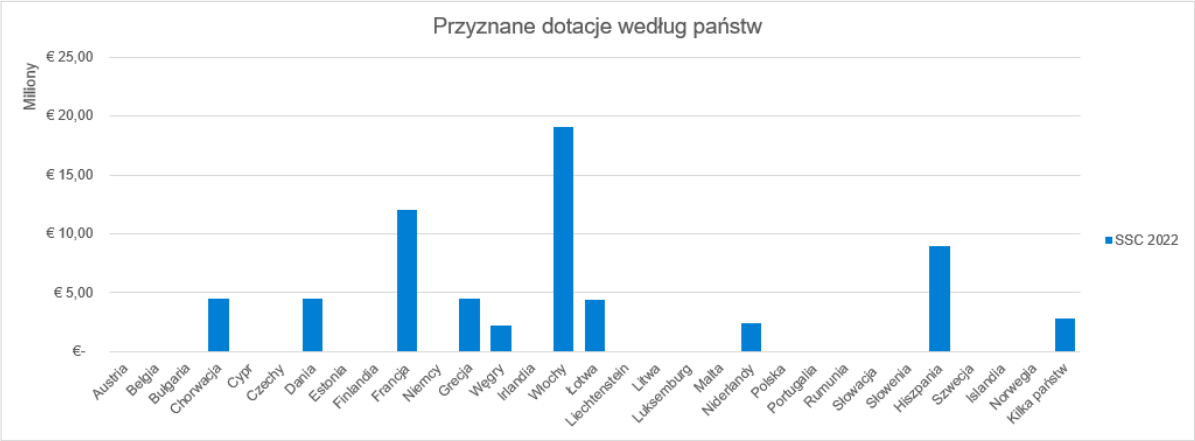

Jeśli chodzi o rozkład geograficzny, wnioski o wsparcie z funduszu innowacyjnego w ramach tego zaproszenia pochodziły z 23 kwalifikujących się państw i obejmowały szeroki zasięg geograficzny pod względem wsparcia potrzebnego do finansowania czystych technologii i ekologicznego przemysłu w UE. Po dokonaniu oceny wsparcie przyznano projektom z 10 różnych państw, przy czym najwięcej projektów pochodziło z Włoch (5).

Rysunek 7: Państwa, z których pochodzą projekty wybrane w ramach SSC 2022

Ponieważ finansowanie projektów przyznano w drugim kwartale 2024 r., dalsze szczegółowe informacje o wynikach tego zaproszenia zostaną przedstawione w sprawozdaniu rocznym dotyczącym funduszu innowacyjnego za 2024 r.

3.3 Ogłoszenie zaproszenia do składania wniosków w ramach funduszu innowacyjnego na 2023 r. (IF23)

Zaproszenie do składania wniosków ogłoszono 23 listopada 2023 r., a jego budżet wynosił 4 mld EUR z przeznaczeniem na wsparcie wdrażania innowacyjnych technologii dekarbonizacji.

W tym zaproszeniu po raz pierwszy połączono zagadnienia przeznaczone dla różnej wielkości projektów i obejmujące różne tematy:

- „ogólna dekarbonizacja” (projekty na dużą skalę) – 1,7 mld EUR dostępne na projekty, w przypadku których nakłady inwestycyjne przekraczają 100 mln EUR;

- „ogólna dekarbonizacja” (projekty na średnią skalę) – 500 mln EUR dostępne na projekty, w przypadku których nakłady inwestycyjne wynoszą 20–100 mln EUR;

- „ogólna dekarbonizacja” (projekty na małą skalę) – 200 mld EUR dostępne na projekty, w przypadku których nakłady inwestycyjne wynoszą 2,5–20 mln EUR;

- „produkcja czystych technologii” – 1,4 mld EUR dostępne na projekty, w przypadku których nakłady inwestycyjne przekraczają 2,5 mln EUR i które koncentrują się na produkcji komponentów na potrzeby energii ze źródeł odnawialnych, magazynowaniu energii, pompach ciepła i produkcji wodoru;

- „projekty pilotażowe” – 200 mln EUR dostępne na projekty, w przypadku których nakłady inwestycyjne przekraczają 2,5 mln EUR i które koncentrują się na znacznej dekarbonizacji. Uznano, że projekty pilotażowe oferują wyższy stopień innowacyjności, co widać w środowisku operacyjnym, ale nie oczekiwano jeszcze, aby wykazały one produkcję na dużą komercyjną skalę.

Projekty wybrano na podstawie następujących kryteriów: potencjał redukcji emisji gazów cieplarnianych; stopień innowacyjności; stopień zaawansowania; możliwość ponownego zastosowania oraz oszczędność kosztowa. W następstwie ostatniej zmiany dyrektywy EU ETS[11] zaproszenie to zostało również udostępnione dla sektora morskiego, sektora transportu drogowego i sektora budownictwa. Kolejnym nowym elementem było wprowadzenie „punktów dodatkowych”, do których kwalifikują się niektóre rodzaje projektów.

Zaproszenie zostało zamknięte 8 kwietnia 2024 r., a jego wyniki mają być opublikowane do końca 2024 r. Dlatego wyniki tego zaproszenia zostaną przedstawione w sprawozdaniu rocznym dotyczącym funduszu innowacyjnego za 2024 r. Po raz pierwszy projekty zgłoszone w ramach tego zaproszenia i przekraczające progi oceny otrzymają pieczęć STEP[12].

3.4 Uruchomienie aukcji pilotażowej[13] dotyczącej wodoru jako paliwa odnawialnego pochodzenia niebiologicznego (RFNBO) (aukcja IF23)

23 listopada 2023 r. Komisja rozpoczęła pierwszą w historii aukcję dotyczącą produkcji wodoru jako paliwa odnawialnego pochodzenia niebiologicznego (RFNBO) w ramach

[11] Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/959 z dnia 10 maja 2023 r. zmieniająca dyrektywę 2003/87/WE ustanawiającą system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych w Unii oraz decyzję (UE) 2015/1814 w sprawie ustanowienia i funkcjonowania rezerwy stabilności rynkowej dla unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych.

[12] Nowy unijny znak jakości przyznawany wysokiej jakości projektom przyczyniającym się do realizacji celów Platformy na rzecz Technologii Strategicznych dla Europy (STEP). Celem pieczęci STEP jest ułatwienie dostępu do dalszych możliwości publicznego i prywatnego wsparcia dla tych projektów.

[13] Tę pierwszą aukcję uznano za „pilotażową”, a wynikające z niej wnioski mają być wdrożone w następnych aukcjach.

funduszu innowacyjnego i instrumentu finansowego Europejskiego Banku Wodoru[14]. Głównymi celami aukcji dotyczącej wodoru odnawialnego były: (i) zmniejszenie różnicy między kosztami produkcji a gotowością do płacenia po stronie odbiorców; (ii) wspieranie mechanizmu ustalania cen i kształtowania rynku; (iii) pomoc w ograniczaniu ryzyka projektów i mobilizowaniu inwestycji prywatnych oraz (iv) zmniejszenie obciążenia administracyjnego wnioskodawców w porównaniu ze zwykłymi zaproszeniami do składania wniosków.

Budżet aukcji pilotażowej wynosił 800 mln EUR i był przeznaczony na wsparcie producentów wodoru RFNBO z siedzibą w Europejskim Obszarze Gospodarczym (EOG). Wsparcie będzie miało formę stałej premii wypłacanej przez maksymalnie 10 lat. Dotacje na projekty będą przyznane wyłącznie po wyprodukowaniu certyfikowanego i zweryfikowanego wodoru odnawialnego. Aukcję zamknięto 8 lutego 2024 r.: przedłożono 132 oferty z 17 różnych państw członkowskich.

Po raz pierwszy w ramach aukcji wdrożono system „aukcja jako usługa", umożliwiający państwom członkowskim wspieranie na swoim terytorium projektów, które spełniały kryteria, ale nie zostały wybrane w ramach funduszu innowacyjnego z powodu ograniczeń budżetowych. Niemcy były pierwszym państwem członkowskim, które zastosowało system „aukcja jako usługa" i przeznaczyło dodatkowe 350 mln EUR w formie wsparcia budżetowego na niemieckie projekty.

Wyniki tego zaproszenia zostaną przedstawione w sprawozdaniu rocznym dotyczącym funduszu innowacyjnego za 2024 r.

3.5 Wybór pierwszych dwóch projektów w ramach partnerstwa UE-Catalyst

Oprócz zaproszeń do składania wniosków oraz aukcji dotyczącej wodoru odnawialnego z funduszu innowacyjnego udzielono wsparcia dla partnerstwa UE-Catalyst w formie środków budżetowych w wysokości 220 mln EUR (oprócz 200 mln EUR z programu „Horyzont Europa") poprzez dodatkową premię ekologiczną w ramach gwarancji InvestEU.

Partnerstwo zainicjowali w 2021 r. podczas COP26 w Glasgow przewodnicząca Ursula von der Leyen, prezes Werner Hoyer i założyciel Breakthrough Energy Bill Gates. Celem partnerstwa jest rozwijanie w Europie projektów na dużą skalę w zakresie zielonych technologii oraz zwiększenie inwestycji w kluczowe technologie klimatyczne. Partnerstwo jest realizowane w ramach partnerstwa Breakthrough Energy Catalyst, które zapewnia środki kapitałowe i dotacje na wybrane projekty, oraz za pośrednictwem Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI), który zapewnia quasi-kapitał własny / finansowanie dłużne typu venture (przy wsparciu premią ekologiczną w ramach gwarancji InvestEU), a uzupełnienie stanowią dotacje z programu „Horyzont Europa". Jest to pierwszy przypadek, gdy fundusz innowacyjny udziela finansowania w synergii z innymi instrumentami UE.

[14] Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów„Europejski Bank Wodoru" (COM(2023) 156 final).

Podczas COP28 w grudniu 2023 r. partnerstwo ogłosiło wsparcie dla dwóch pierwszych projektów:

- Ottana (Energy Dome): Przedsiębiorstwo Energy Dome stworzyło baterię CO_2 na Sardynii w ramach technologii trwałego magazynowania energii opartej na skroplonym CO_2. Na ten projekt EBI udzielił finansowania dłużnego typu venture w wysokości 25 mln EUR, przy wsparciu gwarancji InvestEU z funduszu innowacyjnego.
- FlagshipOne (Ørsted)[15]: Projekt, który jest zlokalizowany w Szwecji i należy do duńskiego przedsiębiorstwa energetycznego Ørsted, będzie wykorzystywać wychwycony biogeniczny CO_2 i wodór odnawialny, aby produkować dla sektora żeglugowego około 55 tys. ton e-metanolu rocznie; dzięki temu będzie to największy zintegrowany zakład produkcji e-metanolu w Europie.

W chwili publikacji niniejszego sprawozdania do wsparcia w ramach partnerstwa wybrano trzeci projekt, Rondo, który obejmuje technologię przetwarzania energii elektrycznej w cieplną, a jednocześnie inne projekty również były w trakcie oceny.

3.6 Pomoc w zakresie opracowywania projektu

Program pomocy w zakresie opracowywania projektu prowadzony w ramach funduszu innowacyjnego zapewnia dostosowane do potrzeb wsparcie w formie usług doradczych dla obiecujących projektów, których nie można było wybrać ze względu na niższy stopień zaawansowania. Pomoc w zakresie opracowywania projektu ma być kierowana do projektów, na które nie przyznano wsparcia, aby podnieść stopień zaawansowania tych projektów, a przez to ułatwić potencjalnie pomyślne ubieganie się o wsparcie w ramach późniejszych zaproszeń funduszu innowacyjnego, a także w ramach innych instrumentów finansowania. Pomoc w zakresie opracowywania projektu jest realizowana przez EBI.

W 2023 r. Komisja udzieliła pomocy w zakresie opracowywania projektu w odniesieniu do 26 projektów, które pod koniec roku oczekiwały na podpisanie umowy o taką pomoc lub były w trakcie realizacji. Od rozpoczęcia programu w przypadku 39 projektów podpisano umowę o pomoc w zakresie opracowywania projektu, a także ukończono 32 zadania w zakresie takiej pomocy.

W 2023 r. stało się jasne, że taka pomoc przynosi pozytywne efekty. W ramach zaproszenia LSC 2022 wybrano projekt, na który nie przyznano wsparcia w ramach zaproszenia LSC 2020, a także wybrano kolejne trzy projekty z LSC 2020. Podobnie jeden z projektów, na który nie przyznano wsparcia w ramach SSC 2021, wybrano przy jego ponownym przedłożeniu w ramach SSC 2022.

Oprócz umożliwienia właścicielom projektów udoskonalenia ich propozycji w celu skutecznego ubiegania się o wsparcie z funduszu innowacyjnego w przyszłości, pomoc w zakresie opracowywania projektu ułatwia także dostęp do innych źródeł finansowania. Na przykład na liście projektów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania znalazły się

[15] W chwili publikacji niniejszego sprawozdania przedsiębiorstwo Ørsted ogłosiło, że zakończy projekt.

dwa projekty wspierane w ramach pomocy w zakresie opracowywania projektu, dwa inne projekty finansowane w ramach partnerstwa Breakthrough Energy Catalyst (w tym projekt Ottana, na który przyznano wsparcie w ramach partnerstwa UE-Catalyst) uzyskały z EBI pomoc w zakresie opracowywania projektu, a w przypadku czterech dodatkowych projektów przyznano dotacje krajowe lub wyrażono uznanie.

3.7 Działania w zakresie dzielenia się wiedzą i komunikacji

Dzielenie się wiedzą jest zasadniczą częścią funduszu innowacyjnego, ponieważ pomaga w powielaniu i szybszej rynkowej penetracji technologii lub rozwiązań wspieranych przez fundusz innowacyjny oraz ułatwia przekazywanie informacji zwrotnych na temat polityki.

Przez cały rok 2023 w ramach funduszu innowacyjnego w dalszym ciągu organizowano tematyczne warsztaty wymiany wiedzy, co sprzyjało sektorowym dyskusjom i wymianie wiedzy fachowej między projektami otrzymującymi wsparcie z funduszu innowacyjnego. W ciągu tego roku odbyły się cztery wydarzenia poświęcone wymianie wiedzy w dziedzinie: utworzenia rynku transportu i składowania CO_2, wraz z odpowiednimi projektami z instrumentu „Łącząc Europę” (30 marca); wodoru (19 września); magazynowania energii (10 października) oraz technologii CCS (wydarzenie zamknięte 28 listopada).

19 stycznia 2023 r. Komisja i CINEA zorganizowały w ramach funduszu innowacyjnego konferencję czystych technologii 2023. Wydarzenie to przyciągnęło decydentów, inwestorów, liderów przemysłu i inne zainteresowane podmioty, którzy przekazali publicznym i prywatnym podmiotom finansującym informacje o wielu możliwościach rynkowych w ramach funduszu innowacyjnego. W wydarzeniu wzięło udział łącznie 120 uczestników stacjonarnie oraz około 2 tys. uczestników online za pośrednictwem transmisji – to pokazało, że wydarzenie dociera do różnych potencjalnych zainteresowanych stron i wnioskodawców.

Po ogłoszeniu zaproszeń Komisja i CINEA zorganizowały wiele warsztatów w celu prezentacji przedmiotu zaproszeń, przekazania wytycznych dotyczących procesu składania wniosków oraz udzielenia odpowiedzi na pytania związane z poszczególnymi zaproszeniami.

W 2023 r. Komisja organizowała również regularne posiedzenia grupy ekspertów ds. funduszu innowacyjnego, które odbyły się dwa razy (29 marca i 6 października). Celem tych spotkań było zebranie informacji od przedstawicieli państw członkowskich i przemysłu na temat wdrażania działań w ciągu roku oraz przyszłych kierunków działania funduszu innowacyjnego.

3.8 Synergia z innymi instrumentami finansowania

Celem funduszu innowacyjnego jest zapewnienie synergii i zgodności z innymi instrumentami wsparcia inwestycji, na przykład potencjalnych efektów synergii wyższego szczebla między tym funduszem a unijnym programem ramowym w zakresie badań naukowych i innowacji (tj. „Horyzont 2020” i „Horyzont Europa”). Aby wspierać taką synergię, w 2023 r. podjęto różne działania szczegółowe.

Na przykład w przypadku kilku istotnych tematów w programie prac programu „Horyzont Europa” na lata 2023–2024 (zwłaszcza w ramach klastrów 4 i 5) zachęcano wnioskodawców do uwzględnienia w swoich wnioskach strategii biznesowej i studium wykonalności, co mogłoby później pomóc w przygotowaniu potencjalnych przyszłych wniosków w ramach funduszu innowacyjnego. Ponadto program prac piątego klastra na 2023 r. obejmował temat poświęcony wspieraniu pięciu działań koordynacyjnych i wspierających mających na celu promowanie synergii między projektami programu „Horyzont” a funduszem innowacyjnym. Wszystkie pięć działań rozpoczęto w styczniu 2023 r.

Ponadto 8 lutego 2023 r. fundusz innowacyjny zorganizował warsztaty poświęcone synergii między europejskim programem ramowym w zakresie badań naukowych i innowacji a funduszem innowacyjnym, w których uczestniczyli przedstawiciele zaawansowanych projektów badawczych i innowacyjnych finansowanych w ramach unijnych programów finansowania badań naukowych i innowacji (zwłaszcza programu „Horyzont 2020”), aby poznać możliwości finansowania z funduszu innowacyjnego w celu wdrożenia odnośnych technologii.

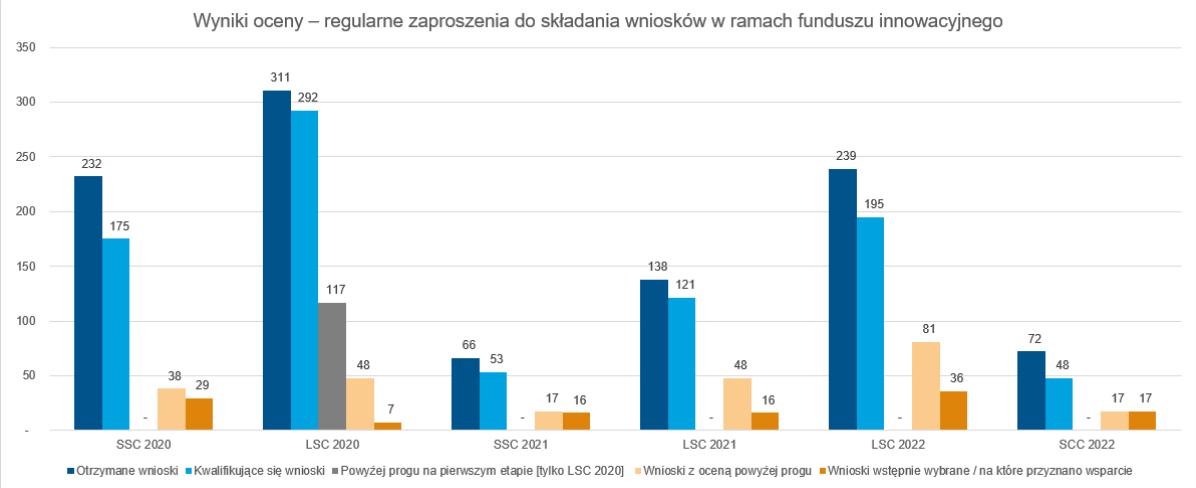
4 ZBIORCZE WYNIKI FUNDUSZU INNOWACYJNEGO NA KONIEC 2023 R.

4.1 Przegląd wyników regularnych zaproszeń do składania wniosków

Do końca 2023 r. w ramach funduszu innowacyjnego zorganizowano już siedem regularnych zaproszeń do składania wniosków i jeden przetarg konkurencyjny. W rezultacie łącznie na 104 projekty podpisano umowy o udzielenie dotacji na łączną maksymalną kwotę 3,3 mld EUR, a wybrane dodatkowo 17 projektów było na etapie przygotowywania do podpisu umowy o udzielenie dotacji[16]. W przypadku wszystkich wspomnianych zaproszeń odnotowano nadwyżkę wniosków, jeśli porówna się otrzymane wnioski z dostępnym budżetem (średnio 12 razy więcej wniosków w przypadku projektów na dużą skalę i 5,3 razy więcej w przypadku projektów na małą skalę). Z poniższego wykresu wynika jednak, że liczba złożonych wniosków dotyczących projektów na małą skalę spadła w stosunku do pierwszego zaproszenia: powodem mogła być stosunkowo niska maksymalna wartość graniczna nakładów inwestycyjnych wynosząca 7,5 mln EUR oraz fakt, że projekty tej wielkości często korzystają z finansowania krajowego podlegającego mniejszej konkurencji i prostszym procedurom aplikacyjnym.

[16] Te projekty, wybrane w ramach SCC 2022, miały otrzymać dotacje do końca 2023 r., a zatem zostaną one uwzględnione w sprawozdaniu rocznym dotyczącym funduszu innowacyjnego za 2024 r.

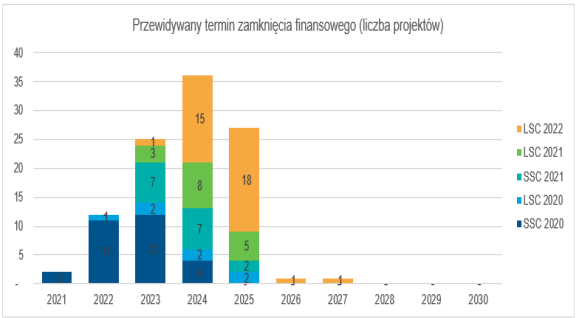
Rysunek 8: Ocena złożonych wniosków – regularne zaproszenia do składania wniosków w ramach funduszu innowacyjnego

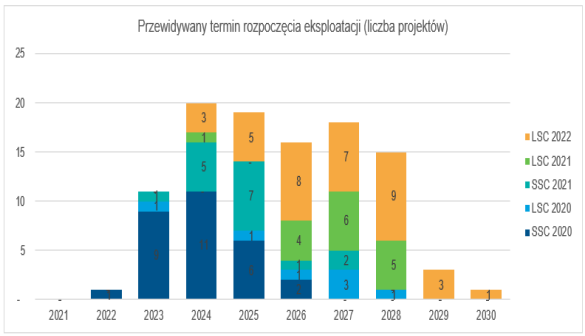

4.2 Poziom zaawansowania projektów, stan realizacji i napotkane wyzwania

Do końca 2023 r. łącznie 39 projektów z portfela funduszu innowacyjnego osiągnęło zamknięcie finansowe, a w przypadku 12 projektów już rozpoczęto działalność. W ujęciu średnim projekty na dużą skalę według planu osiągają zamknięcie finansowe w ciągu 20 miesięcy od podpisania umowy o udzielenie dotacji (czyli znacznie szybciej niż obowiązkowy termin czterech lat, o którym mowa w art. 11 ust. 1 lit. c) rozporządzenia delegowanego w sprawie funduszu innowacyjnego), a etap rozpoczęcia działalności w ciągu 49 miesięcy. W przypadku projektów na małą skalę te terminy wynoszą średnio 15 i 31 miesięcy. Do końca 2023 r. z funduszu innowacyjnego wypłacono łącznie 120,9 mln EUR w formie dotacji na projekty.

Rysunek 9: Poziom zaawansowania projektów z portfela funduszu innowacyjnego na koniec 2023 r.

Pomimo znacznego zaawansowania i wysokiej jakości wybranych projektów tworzenie innowacyjnych technologii wiąże się z pewnym ryzykiem, które czasami materializuje się w trakcie realizacji projektów. To może prowadzić do zmiany umowy o udzielenie dotacji lub zakończenia projektu.

Od czasu powstania funduszu innowacyjnego w jego ramach zmieniono 45 umów o udzielenie dotacji. W prawie 30 % tych przypadków wystąpiły opóźnienia w realizacji harmonogramu spowodowane zakłóceniami w łańcuchu dostaw. Do innych częstych przyczyn takich zmian należą opóźnienia w wydawaniu pozwoleń, zmiany dotyczące konsorcjum projektu, wyzwania

związane z zabezpieczeniem finansowania oraz zmiany nieistotnych aspektów finansowych lub technicznych.

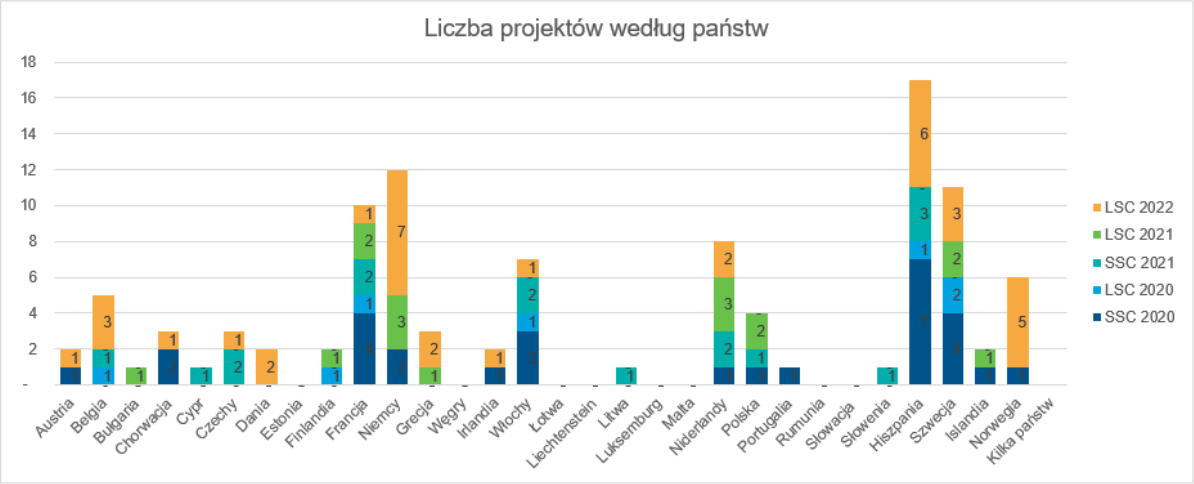
W 2023 r. rozwiązano umowy o udzielenie dotacji w odniesieniu do tylko dwóch projektów[17]:

- BIOZIN (projekt wybrany w ramach LSC 2020, a zakończony w lipcu 2023 r.). Celem projektu było stworzenie pierwszego zakładu produkującego biopaliwa typu drop-in na skalę komercyjną, przy użyciu zastrzeżonej przez Shell technologii zintegrowanej hydropirolizy i hydrokonwersji (IH2). Przedsiębiorstwo zmieniło swoje priorytety biznesowe po ponownej ocenie technologii.
- BCP (projekt wybrany w ramach SSC 2020, a zakończony w listopadzie 2023 r.). Celem projektu było odzyskiwanie i ponowne użycie ciepła odpadowego z dymów piecowych w procesie produkcji szkła float. Projekt nie powiódł się z powodu niepewności co do ostatecznej lokalizacji zakładów.

4.3 Rozkład geograficzny

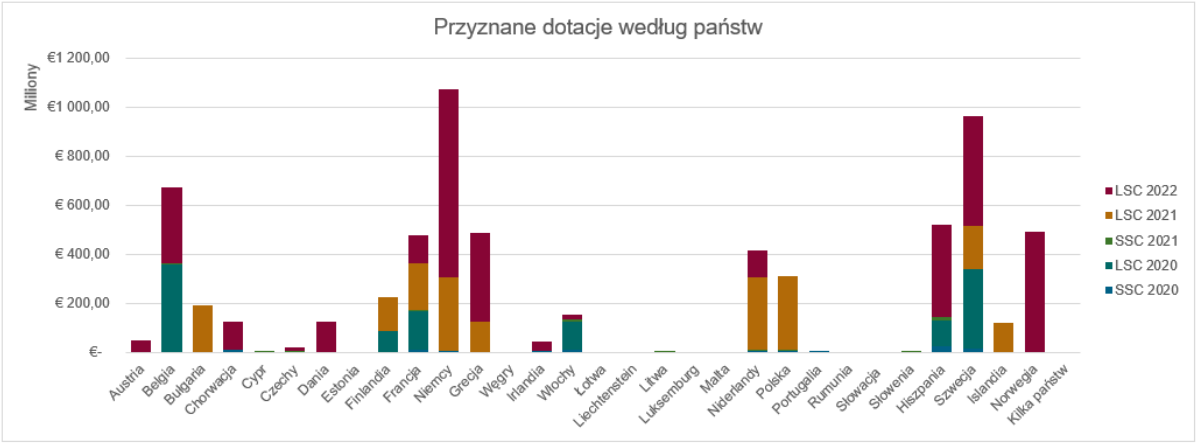
55 % projektów jest zlokalizowanych w pięciu państwach: Hiszpanii (17), Szwecji (11), Niemczech (12), Francji (10) i Niderlandach (8). Jeśli jednak chodzi o udział w ujęciu przyznanych dotacji, wyłania się inny obraz sytuacji: najwięcej środków przeznaczono na niemieckie projekty (1,07 mld EUR), a kolejne pod tym względem były Szwecja (964 mln EUR) i Belgia (670,7 mln EUR). Liczba znajdujących się w portfelu projektów z Europy Środkowo-Wschodniej pozostaje stosunkowo niewielka.

Rysunek 10: Rozkład geograficzny projektów z portfela funduszu innowacyjnego[18]

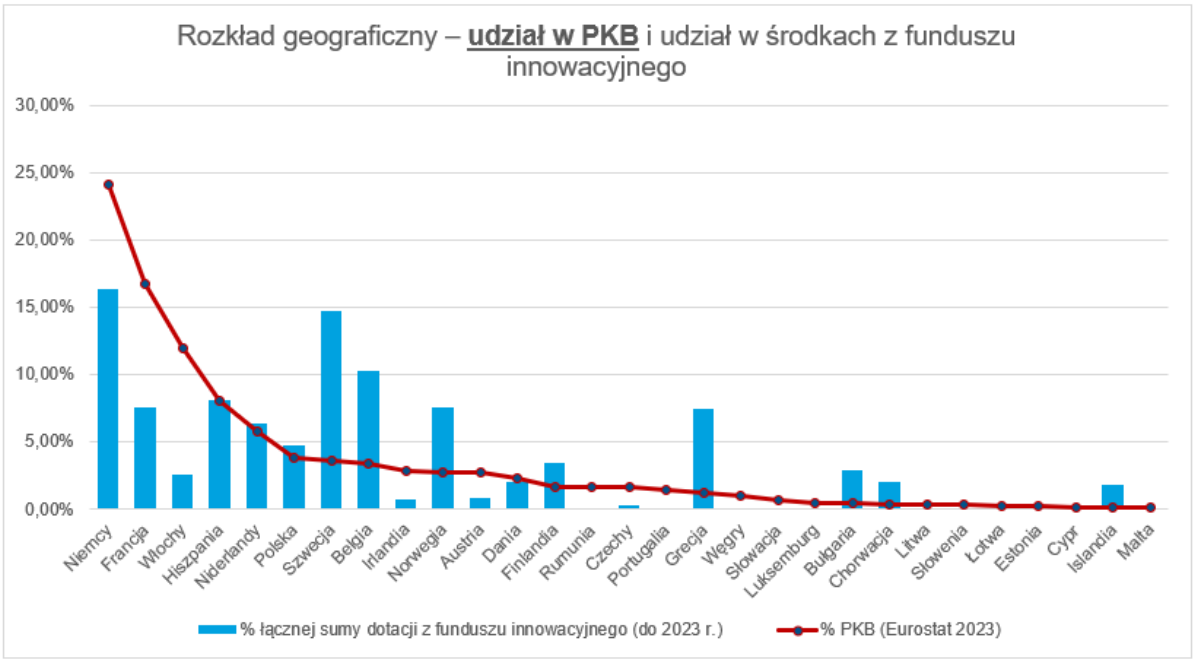
[17] W obu przypadkach do czasu rozwiązania umowy nie dokonano żadnych wypłat. Niewypłacone środki wrócą do budżetu funduszu innowacyjnego.

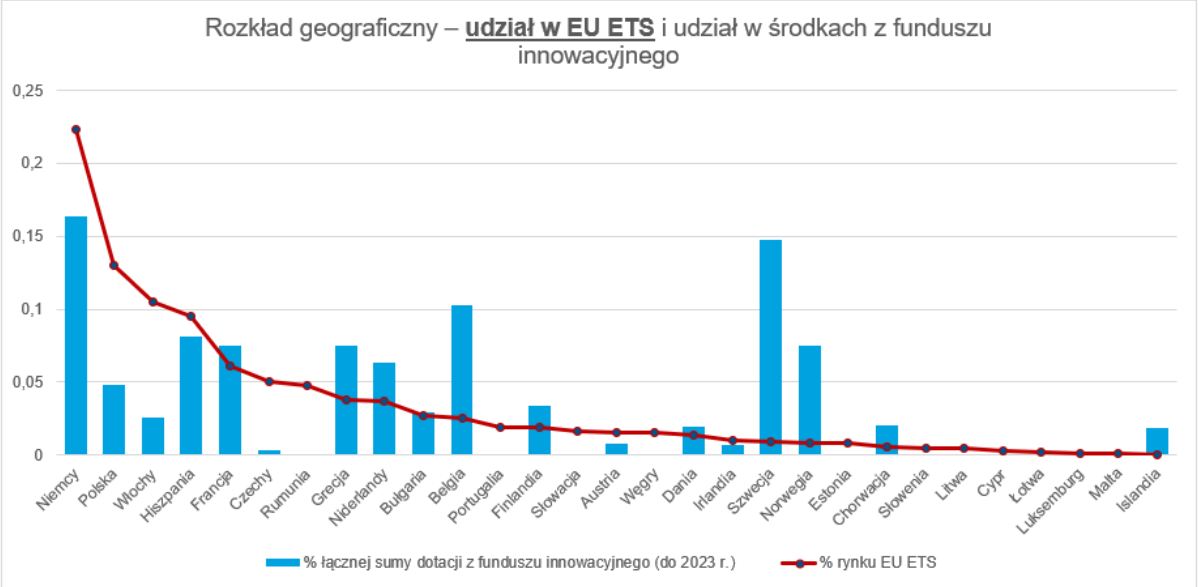
[18] Tylko projekty z podpisanymi umowami o udzielenie dotacji (na koniec 2023 r. w przypadku projektów wybranych w ramach SSC 2022 nie podpisano jeszcze umów o udzielenie dotacji).

Rozkład geograficzny finansowania z funduszu innowacyjnego można również porównać pod względem ważonego PKB poszczególnych państw oraz ich udziału w rynku EU ETS. W takim ujęciu państwa takie jak Niemcy, Włochy, Irlandia i Austria nadal można uznać za niedostatecznie reprezentowane, jeśli chodzi o kwotę finansowania przyznanego na ich terytorium.

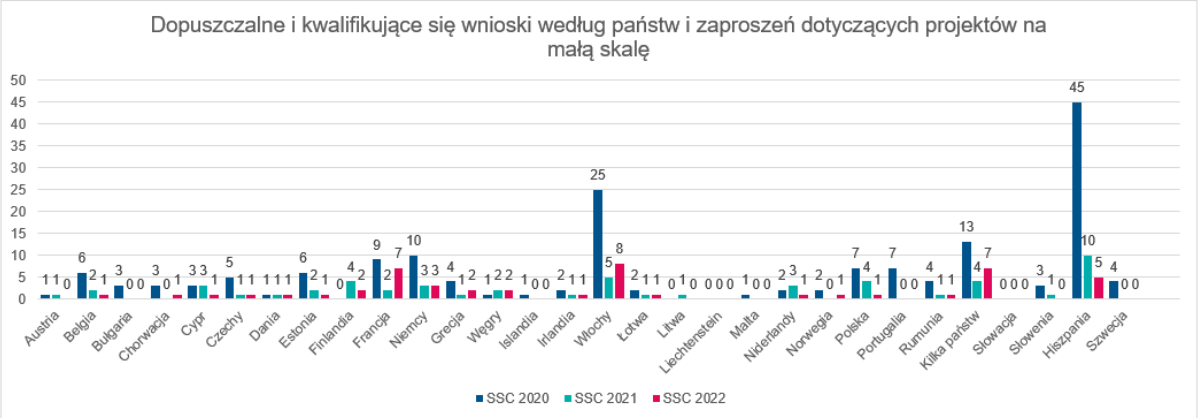
Rysunek 11: Porównanie dotacji przyznanych poszczególnym państwom oraz udziału tych państw w europejskim PKB i rynku EU ETS

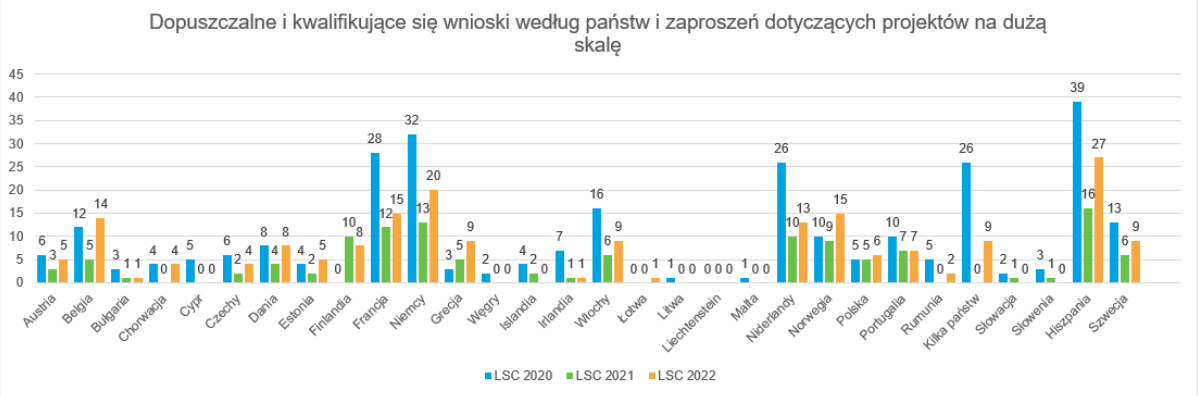

Chociaż rzeczywisty rozkład geograficzny projektów uczestniczących w funduszu innowacyjnym jest ściśle monitorowany, jest zbyt wcześnie, aby wyciągnąć wnioski co do zrównoważenia realizowanych projektów pod względem geograficznym. W 2023 r. w ramach LSC 2022 udzielono dotacji na sześć projektów na dużą skalę w pięciu nowych państwach (Austrii, Chorwacji, Czechach, Danii i Irlandii), a w ramach SSC 2022 wybrano pierwsze projekty na małą skalę z Danii, Grecji, Węgier i Łotwy.

Rysunek 12: Dopuszczalne i kwalifikujące się wnioski otrzymane w podziale na państwa i zaproszenia

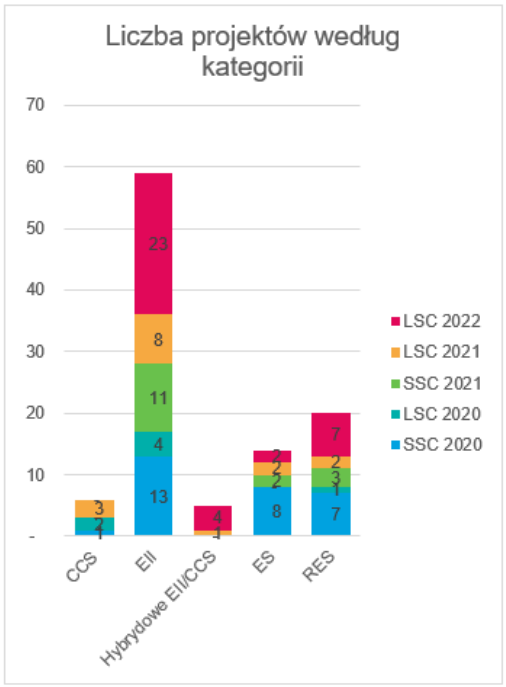
Aby jednak uwzględnić fakt, że z niektórych państw członkowskich pochodzi mniej wniosków i projektów, na które przyznano wsparcie (jak wynika z powyższego wykresu), fundusz innowacyjny wspiera kilka inicjatyw mających na celu pomoc państwom członkowskim w podniesieniu jakości wniosków dotyczących projektów, a przez to poprawę ich zrównoważenia pod względem geograficznym. Te inicjatywy obejmują pomoc w zakresie opracowywania projektu, wyspecjalizowaną pomoc techniczną dla państw członkowskich o niskim poziomie faktycznego uczestnictwa oraz specjalne szkolenia dla krajowych punktów kontaktowych.

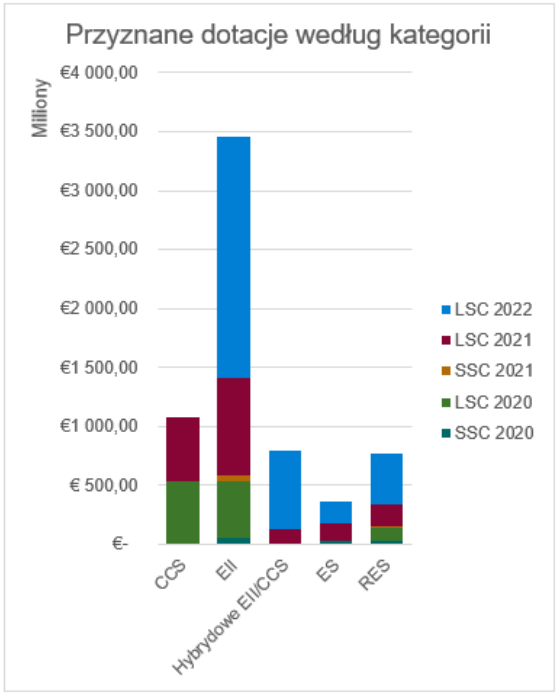
Fundusz innowacyjny oferuje pomoc w zakresie opracowywania projektu w połączeniu ze szkoleniami dla krajowych punktów kontaktowych, aby pomóc w osiągnięciu zrównoważenia pod względem geograficznym w całej Europie. Jak pokazano na wykresie powyżej, osiągnięcie tego celu okazało się jednak trudne, jeśli chodzi o wnioski, które otrzymano, oraz projekty, na które przyznano wsparcie. Dlatego też zmieniono rozporządzenie delegowane w sprawie funduszu innowacyjnego, aby uwzględniało ono pomoc techniczną dla państw członkowskich o niskim poziomie faktycznego uczestnictwa. Ma to na celu zwiększenie zdolności poszczególnych państw członkowskich do wspierania podmiotów zgłaszających projekty z tych państw poprzez ocenę potrzeb i wdrażanie rozwiązań służących usuwaniu braków.

4.4 Wspierane sektory

Projekty w portfelu funduszu innowacyjnego przypisuje się do czterech głównych kategorii: (i) wychwytywanie i geologiczne składowanie dwutlenku węgla (CCS); (ii) sektory energochłonne (EII); (iii) magazynowanie energii (ES) oraz (iv) energia ze źródeł odnawialnych (RES). Projekty można także zaliczyć do piątej kategorii hybrydowej w przypadkach, gdy łączą one w sobie technologie wychwytywania dwutlenku węgla i działania w zakresie dekarbonizacji przemysłu. Na koniec 2023 r. większość wspieranych projektów sklasyfikowano jako EII: 59 projektów w tej kategorii stanowiło 53 % ogółu przyznanych dotacji.

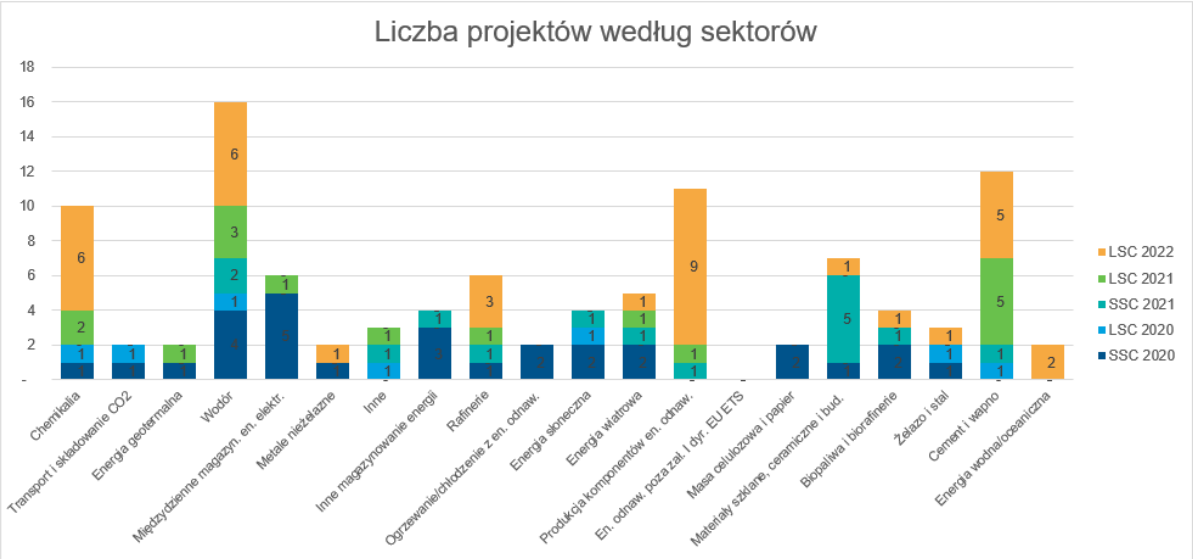
Rysunek 13: Kategorie projektów, na które przyznano wsparcie

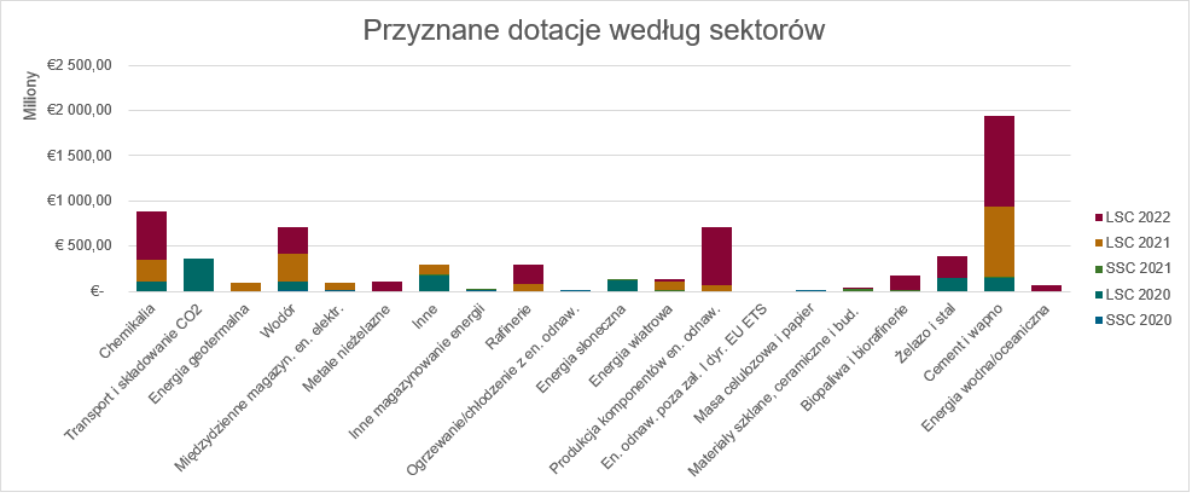

Sektory z największą liczbą projektów w portfelu funduszu innowacyjnego to: wodór (16), cement i wapno (12), produkcja komponentów energii odnawialnej (11) oraz chemikalia (10). Największe wsparcie finansowe (1,9 mld EUR) otrzymał sektor cementu i wapna, którego dekarbonizacja wymaga znacznych środków finansowych z powodu dalszego dużego uzależnienia tego sektora od technologii CCS.

Rysunek 14: Sektory projektów, na które przyznano wsparcie

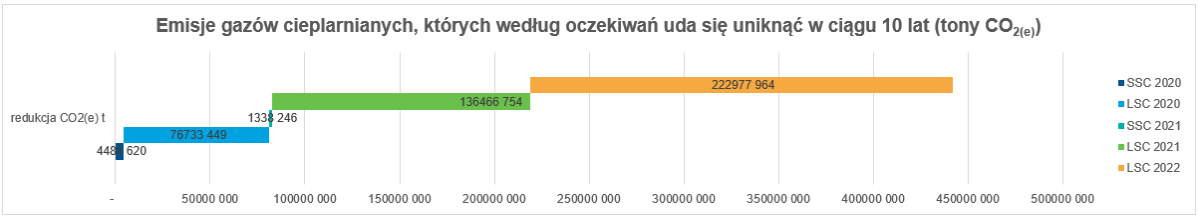

4.5 Redukcja emisji gazów cieplarnianych

Oczekuje się, że dzięki 104 projektom znajdującym się w portfelu funduszu innowacyjnego w 2023 r. uda się uniknąć łącznie 442 mln ton $CO_{2(e)}$ w pierwszych dziesięciu latach ich eksploatacji, co przekłada się średnio na 68 EUR finansowania w formie dotacji w przeliczeniu na redukcję o kilogram $CO_{2(e)}$.

Rysunek 15: Oczekiwana redukcja emisji w pierwszych dziesięciu latach eksploatacji

5 WNIOSKI

Fundusz innowacyjny stał się kluczowym instrumentem służącym osiągnięciu neutralności klimatycznej UE do 2050 r., dążeniu do neutralności emisyjnej, innowacyjnym technologiom i osiąganiu celów polityki UE. Na koniec 2023 r. oczekiwano, że dzięki 104 projektom, na które z funduszu innowacyjnego przyznano wsparcie o wartości prawie 6,5 mld EUR w 20 sektorach, uda się uniknąć 442 mln ton $CO_{2(e)}$ w pierwszych dziesięciu latach ich eksploatacji. Dla porównania stanowi to około 14 % całkowitej ilości emisji gazów cieplarnianych w UE w 2022 r.

W ramach funduszu innowacyjnego w odniesieniu do zaproszeń do składania wniosków dotyczących projektów na dużą skalę stale odnotowuje się nadwyżkę wniosków zarówno w ujęciu liczby otrzymanych wniosków, jak i w ujęciu liczby pozytywnie ocenionych wniosków (te ostatnie przewyższają budżet o 3,25 razy). To świadczy o dużym zainteresowaniu tym funduszem na europejskim rynku i przekłada się na wysoki poziom konkurencji między projektami. Pokazuje jednak także, że tego rodzaju finansowanie jest bardzo potrzebne na poziomie UE, aby przyspieszyć transformację ekologiczną. Zaproszenie LSC 2022 również było dużym sukcesem: wpłynęło 239 wniosków, 81 z nich uzyskało ocenę

powyżej minimalnych progów, a wsparcie przyznano ostatecznie na 36 projektów. Organizacja tego zaproszenia z podziałem na cztery różne tematy okazała się korzystna, ponieważ wprowadziła konkurencję między pokrewnymi projektami; rozwiązanie to powielono w zaproszeniu IF23, w którym ponownie odnotowano nadwyżkę wniosków w przypadku wszystkich czterech tematów.

Natomiast zainteresowanie zaproszeniami dotyczącymi projektów na małą skalę było mniejsze, niż oczekiwano. Powodem może być niski pułap maksymalnych nakładów inwestycyjnych wynoszący 7,5 mln EUR, ponieważ projekty tej wielkości często mają dostęp do finansowania krajowego podlegającego mniejszej konkurencji i prostszym procedurom aplikacyjnym. Z tego powodu zaproszenie IF23 opracowano w taki sposób, aby obejmowało ono tematy w odniesieniu do trzech rozmiarów projektów (na dużą, średnią i małą skalę), przy czym pułap nakładów inwestycyjnych w przypadku projektów na małą skalę podniesiono do 20 mln EUR.

W 2023 r. w ramach funduszu innowacyjnego z powodzeniem wdrożono nowe mechanizmy alokacji i uruchomiono w rekordowym czasie przetarg konkurencyjny w celu wsparcia producentów wodoru RFNBO w EOG, a przy tym umożliwiono państwom członkowskim gromadzenie dodatkowych zasobów w ramach systemu „aukcja jako usługa", co pomaga w rozliczaniu pomocy państwa. Fundusz innowacyjny przyczynia się również do łączenia finansowania z innymi instrumentami UE w ramach partnerstwa UE-Catalyst, dzięki czemu niektóre projekty mogą uzyskać finansowanie dłużne typu venture z EBI w ramach programu InvestEU.

Ponadto wraz z zaproszeniami do składania wniosków w 2022 r. fundusz innowacyjny stawał się coraz bardziej zrównoważony pod względem geograficznym, ponieważ po raz pierwszy udzielono wsparcia na projekty w kilku nowych państwach. Zmieniono także rozporządzenie delegowane w sprawie funduszu innowacyjnego, aby uwzględniało ono pomoc techniczną dla państw członkowskich o niskim poziomie faktycznego uczestnictwa. Ma to na celu zwiększenie zdolności poszczególnych państw członkowskich do wspierania podmiotów zgłaszających projekty z tych państw poprzez ocenę potrzeb i wdrażanie rozwiązań służących do usunięcia braków.

W 2021 r. uruchomiono program pomocy w zakresie opracowywania projektu realizowany przez EBI. Na koniec 2023 r. wciąż korzystano z niego w odniesieniu do 17 projektów, aby dopracować ich strukturę i doprowadzić je do poziomu zaawansowania pozwalającego ubiegać się o finansowanie i je uzyskać. W rezultacie pięć ponownie przedłożonych projektów poprawiło swoje wyniki i zostało wybranych do finansowania z funduszu innowacyjnego.

Przez cały rok realizowano zobowiązania funduszu innowacyjnego w zakresie wymiany wiedzy i budowania zdolności poprzez: dążenie do synergii z innymi unijnymi źródłami finansowania; organizowanie dni informacyjnych w odniesieniu do zaproszeń do składania wniosków i wydarzeń poświęconych wymianie wiedzy między wspieranymi projektami i głównymi zainteresowanymi podmiotami branżowymi oraz wdrażanie dostępnych narzędzi informacyjnych w celu wspierania nowych zastosowań. Uproszczono także procedury składania wniosków w ramach funduszu innowacyjnego. W 2023 r. uproszczono metodykę

obliczania „odpowiednich kosztów” przez zmniejszenie liczby dostępnych metod z trzech do dwóch (wycofanie „kosztu uśrednionego”) i przyjęcie „braku zakładu referencyjnego” jako metody domyślnej. Dzięki uruchomieniu w 2023 r. aukcji można było także wprowadzić mechanizmy udzielania wsparcia, które wiążą się z mniejszymi obciążeniami administracyjnymi dla wnioskodawców.

Fundusz innowacyjny kontynuuje działalność w 2024 r. poprzez udzielanie wsparcia w ramach zaproszenia IF23 i prowadzenie aukcji IF23; w jego ramach opracowuje się również systemy „aukcja jako usługa”, które mogą pomóc w pozyskiwaniu dodatkowych środków budżetowych państw członkowskich na prowadzone instrumenty. Fundusz nadal będzie służyć jako kluczowy instrument reagowania na pilne potrzeby strategiczne, a jednocześnie będzie ułatwiać składanie wniosków poprzez uproszczenie i przyspieszenie wykorzystywania środków finansowych.